

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ (ФПУ)

ІХ З'ЇЗД

ПОСТАНОВА

21.05.2026

м. Київ

№ 9з–8

Про Стратегію діяльності Федерації
профспілок України на 2026 – 2031 роки
«Сила в єдності»

Виконання у попередньому звітному періоді Стратегії діяльності ФПУ на 2021 – 2026 роки «Час дій та якісних змін», забезпечення реалізації заходів на її виконання та активна участь у забезпеченні життєдіяльності країни в умовах воєнного стану дали змогу зберегти цілісність профспілкового руху. Попри безпрецедентні виклики повномасштабної агресії, ФПУ підтвердила роль надійного інституційного партнера держави, забезпечивши захист трудових прав працівників, надання гуманітарної допомоги та підтримку економічного фронту, що детально висвітлено у Звіті Ради ФПУ про роботу з травня 2021 року по травень 2026 року.

Проте, взятий владою курс на надмірну лібералізацію трудового законодавства під приводом воєнного стану, спроби звуження прав профспілок на представництво інтересів працівників та ігнорування принципів тристороннього соціального діалогу створюють загрози для соціальної стабільності. Дуже гостро це проявилось в питаннях несправедливого розподілу результатів праці, занепаду системи соціальних гарантій та високого рівня бідності в країні. Також гостро постало питання захисту майнових прав профспілок, що проявилось у спробах відчуження об'єктів профспілкової власності, зокрема Будинку профспілок у м.Києві. Ці критичні проблеми потребують негайного вирішення.

У наступному п'ятилітті Україну очікують історичні виклики, пов'язані з масштабною післявоєнною відбудовою, подоланням демографічної кризи та глибокою інтеграцією до європейського економічного простору. Водночас стрімка цифровізація праці, впровадження штучного інтелекту та зміна структури зайнятості створюють ризики втрати робочих місць у традиційних секторах та вимагають нових підходів до захисту прав працівників у цифровому середовищі. Потреба в інтеграції ветеранів у трудові колективи та залучення молоді до профспілкового руху стають визначальними факторами нашого виживання як впливової організації.

У цих умовах ФПУ та її членські організації мають трансформуватися у сучасний, фінансово стійкий та цифровий національний профспілковий центр,

діючи на випередження для досягнення стратегічних цілей, забезпечуючи безкомпромісний правовий захист спільчан та впровадження високих європейських соціальних стандартів в Україні.

У зв'язку із зазначеним IX З'їзд Федерації профспілок України

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Стратегію діяльності Федерації профспілок України на 2026 – 2031 роки «Сила в єдності» (додається).

2. Доручити Раді та керівництву ФПУ забезпечити виконання передбачених стратегічних цілей, програм реалізації і заходів, враховувати їх при плануванні роботи, прийнятті рішень, у взаємовідносинах з органами державної влади, місцевого самоврядування, об'єднаннями організацій роботодавців та іншими організаціями.

3. Членським організаціям ФПУ довести Стратегію діяльності Федерації профспілок України на 2026 – 2031 роки «Сила в єдності» до профспілкових організацій всіх рівнів з метою врахування визначених нею завдань у практичній діяльності.

4. Доручити керівництву ФПУ розмістити Стратегію діяльності Федерації профспілок України на 2026 – 2031 роки «Сила в єдності» та презентаційні матеріали на офіційному веб-сайті.

5. Надати Раді ФПУ повноваження щодо коригування та уточнення окремих положень Стратегії діяльності Федерації профспілок України на 2026 – 2031 роки «Сила в єдності» за результатами щорічного моніторингу її виконання, а також у зв'язку з необхідністю адаптації діяльності ФПУ до умов воєнного стану, процесів повоєнного відновлення та європейської інтеграції України.

6. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на Раду ФПУ.

Голова ФПУ

Сергій БИЗОВ

Голова секретаріату IX З'їзду ФПУ

Ірина ЛОПУШАНСЬКА

Додаток

до Востанови IX З'їзду ФПУ

Від 1.05.2026 № 93-8

Стратегія діяльності Федерації професійних спілок України на 2026 – 2031 роки «Сила в єдності»

1. Загальні положення (контекст і виклики)

Федерація профспілок України відзначає, що успіх післявоєнного відновлення та подальший економічний прогрес України безпосередньо залежать від визнання людини праці як ключового стратегічного капіталу та головного рушія всіх модернізаційних процесів.

ФПУ є важливим соціальним партнером держави та бізнесу, що сприяє збереженню та розвитку трудового потенціалу в умовах викликів воєнного часу, створює фундамент для стабільності, без якої неможлива ефективна трансформація національної економіки та її інтеграція до європейського простору.

1.1. Потенціал ФПУ. До складу ФПУ входить 71 членська організація, із них 46 всеукраїнських профспілок і 25 територіальних профоб'єднань.

Загальна чисельність членів профспілок, яких об'єднує ФПУ, станом на 1 січня 2026 року становила 2 418 304 особи, з них 1 712 644 особи (70,9%) – працюючі члени профспілок.

Попри те, що війна зумовила скорочення чисельності профспілкового членства, ФПУ вдалося зберегти свою структуру і залишатись найбільш представницьким профспілковим об'єднанням на національному рівні. Протягом воєнного періоду ФПУ продемонструвала консолідованість і дієвість, залишившись вагомим суб'єктом громадянського суспільства.

Структура ФПУ дає змогу оперативно реагувати на виклики воєнного стану, трансформуючи галузеві потреби працівників у конкретні законодавчі ініціативи та механізми соціального захисту.

1.2. Економічні засади захисту прав працівників у процесі системних реформ. Україна продовжує перебувати у безпрецедентному періоді, що поєднує виклики довготривалого воєнного стану, підготовку до масштабної відбудови та фундаментальну трансформацію економіки й ринку праці. У цих умовах соціальна стабільність, повага до прав працівників, високий рівень довіри у трудових колективах та здатність профспілок до конструктивного соціального діалогу стають стратегічними елементами національної стійкості. Економічне відродження держави неможливе без збереження трудового капіталу, що вимагає рішучого переходу від застарілої моделі «дешевої робочої сили» до економічної моделі, заснованої на гідній праці, впровадженні високих соціальних стандартів, створенні безпечних робочих місць та стимулюванні інвестицій у розвиток людського потенціалу.

Базисом економічного потенціалу та безпекового суверенітету України має залишатися промисловість, потужний оборонно-промисловий комплекс та експортоорієнтований агропромисловий комплекс на основі новітніх аграрних

технологій. Відновлення та модернізація індустріального сектору є запорукою створення стабільних робочих місць із високою доданою вартістю. Зайнятість у виробничих галузях відіграє критичну роль у забезпеченні життєздатності прифронтових та деокупованих регіонів, запобігаючи депопуляції та сприяючи збереженню людського потенціалу на найбільш постраждалих територіях. Якість умов праці, захищені та впевнені у завтрашньому дні працівники, безкомпромісна безпека на виробництві, випереджаюча підготовка кадрів та збереження професійного ядра у стратегічних галузях безпосередньо формують бажаний кінцевий результат повоєнної відбудови. Паралельно з цим триває активна робота щодо імплементації стандартів ЄС та адаптації національного законодавства до європейських директив, де посилення суб'єктності та експертної ролі ФПУ та її членських організацій набуває ключового значення для забезпечення справедливих умов праці згідно з європейськими цінностями.

1.3. Основні виклики та загрози для діяльності ФПУ. Зовнішні виклики діяльності ФПУ визначається динамічним переплетенням макрофакторів, що формують нову реальність щодо регулювання трудових відносин через зміщення балансу на користь роботодавця, послаблюючи трудові гарантії, колективний захист і стабільність зайнятості.

Економічний та екологічний сегменти диктують потребу у структурній перебудові, а саме: відбудова інфраструктури має базуватися на «зелених» стандартах в умовах дефіциту бюджету та демографічної кризи. Системна інтеграція ветеранів у цивільне життя та подолання психологічних наслідків війни потребує створення рівних можливостей для професійної самореалізації та забезпечення комплексної реабілітації демобілізованих. Ці процеси посилюються стрімкою цифровізацією – впровадженням штучного інтелекту та розвитком платформної зайнятості, які вимагають від ФПУ нових інструментів захисту працівників.

У період повномасштабної війни відбулося суттєве звуження трудових прав працівників і можливостей профспілок впливати на регулювання трудових відносин, послаблення ролі соціального діалогу та колективного захисту. Водночас зберігається тенденція до дерегуляції трудового законодавства, індивідуалізації трудових відносин і зміщення балансу у їх регулюванні на користь роботодавця.

У стратегічний період 2026–2031 років ключовим викликом для Федерації профспілок України є відновлення та збереження трудових прав і профспілкових гарантій, недопущення перетворення тимчасових воєнних обмежень на постійну практику, а також протидія законодавчим і управлінським ініціативам, що звужують права найманих працівників і послаблюють роль профспілок.

Незважаючи на розгалужену структуру ФПУ та велику кількість членських організацій, помітною проблемою у діяльності ФПУ є малочисельність окремих членських організацій, їх обмеженість у фінансових ресурсах та забезпеченні ефективним кадровим потенціалом.

Аналіз свідчить про негативну тенденцію щодо зменшення чисельності штатних працівників, а саме: апаратів центральних комітетів – 15,7%, обласних

організацій профспілок – 9,8%, районних – 61%, а також апарат ФПУ – 20%. Гостро відчувається нестача профспілкових юристів, спеціалістів з охорони праці, організаційної та інформаційної роботи.

В умовах воєнного стану, триваючої агресії РФ проти України, демографічної кризи та масштабної трудової міграції, робота з молоддю набуває пріоритету, оскільки саме молоді працівники є ключовим чинником збереження людського капіталу та повоєнного відновлення країни. Проте наразі спостерігається недостатня участь молоді у профспілковому русі, що становить один із найсерйозніших викликів: без залучення молоді до профспілок, останні втрачають спроможність активно реагувати на виклики сучасності, що загрожує поступовим скороченням членства та зниженням впливу профспілок на розвиток суспільства. Відтак, включення молодих фахівців у процеси прийняття рішень, оновлення структури та іміджу організацій є стратегічною необхідністю для виживання та розвитку профспілкового руху як сучасного та динамічного інституту.

Реалізація стратегічних цілей відбувається в умовах економічного спаду, що загрожує нівелювати трудові та соціально-економічні гарантії для працівників. Особливої гостроти набуває зростання рівнів виробничого травматизму та професійної захворюваності, що вимагає нових підходів до забезпечення безпеки та охорони здоров'я працівників на робочих місцях та посилення інституційної спроможності інспекції праці. При цьому стають небезпечними тенденції звуження прав на відшкодування у повному обсязі завданої шкоди працівникам, потерпілим внаслідок нещасного випадку на виробництві та профзахворювання. Також відзначається низька готовність до технологічного заміщення професій штучним інтелектом, що посилює ризик масового витіснення фахівців без належних механізмів соціальної адаптації.

Як наслідок, існуюча соціально-економічна ситуація потребує вжиття заходів щодо відновлення довіри спілчан та партнерів на всіх рівнях соціального діалогу. Критично важливим є пошук балансу між демократичним представництвом і мобільною керованістю, що дало можливість б ухвалювати фахові рішення без втрати швидкості в умовах воєнного стану. Лише через посилення суб'єктності кожної членської організації ФПУ та забезпечення їхньої фінансової самодостатності профспілковий рух зможе трансформуватися у гнучку та монолітну систему, здатну ефективно захистити людину праці в епоху глобальної нестабільності.

1.4. Наступ на майнові права профспілок. Тривалий тиск на майнові права профспілок досяг свого піку у 2025 році, трансформувавшись із затяжного спору у правовій площині в пряму загрозу статутній діяльності ФПУ та її членських організацій. Багаторічна державна політика невизнання права власності на майно об'єктів ФПУ наразі стала результатом агресивних адміністративних дій, найбільш резонансною з яких стала передача Будинку профспілок у м. Києві – символу українського профспілкового руху, адміністративної будівлі ФПУ – в управління держави до прийняття остаточного судового рішення. Такий прецедент фактично є відчуженням майна без завершення належних правових процедур, що підриває довіру до

держави як партнера, створює соціальне напруження у державі, критичні ризики для фінансової автономії ФПУ та усіх членських організацій.

Відновлення справедливості та повноцінного контролю ФПУ над своїми активами визначається як пріоритетний запобіжник проти інституційного знищення організації.

1.5. Міжнародний вимір. Міжнародна діяльність ФПУ розглядається як дієвий і стратегічно важливий інструмент реалізації її головної місії – всебічного захисту трудових і соціальних прав у контексті європейської інтеграції країни. Через активну участь у підготовці, розробці та постійному моніторингу реформ, що стосуються соціально-економічної сфери, ФПУ зміцнює свій авторитет та закріплює роль ключового соціального партнера, здатного ефективно використовувати міжнародні механізми впливу задля запобігання можливому зниженню трудових стандартів. Впровадження та системне використання глобальних механізмів і важелів має стати надійним запобіжником проти будь-яких спроб звуження прав працівників і гарантувати, що процес економічного відновлення України після кризових періодів відбуватиметься виключно на засадах соціальної справедливості та рівності для всіх категорій населення.

Інституційна суб'єктність ФПУ в лавах провідних міжнародних профспілкових організацій, а саме: Міжнародна конфедерація профспілок (МКП), Пан'європейська регіональна рада (ПЄРР) та Європейська конфедерація профспілок (ЄКП), забезпечує системне та послідовне представництво інтересів українських працівників на найвищому глобальному рівні. Активна співпраця з провідними міжнародними галузевими федераціями спрямована на посилення професійної спроможності кожної членської організації ФПУ, що, у свою чергу, підвищує ефективність захисту прав і гарантій працівників на національному рівні.

Особлива увага приділяється використанню інструментарію Міжнародної організації праці, який дає змогу створювати надійний правовий базис і захищати трудові права від свавільних чи непередбачених законодавчих ініціатив, що можуть призвести до порушення балансу між економічними цілями та соціальними гарантіями.

На сучасному етапі ключовим пріоритетом для ФПУ стає соціальний вимір європейської інтеграції України, що передбачає повну імплементацію аспис ЄС та принципів Європейського стовпа соціальних прав. Міжнародна солідарність розглядається як критично важливий ресурс підтримки українських працівників у надскладний період воєнних дій та процесу подальшої відбудови країни.

Консолідація з європейськими колегами дає можливість ФПУ не лише залучати гуманітарну, експертну та консультативну допомогу, а й активно впливати на формування майбутнього українського ринку праці, де європейські стандарти життя і соціального захисту мають стати реальною перспективою для кожного громадянина України. Такий підхід забезпечує не тільки інтеграцію у європейський соціальний простір, а й гарантує, що процес модернізації української економіки та трудових відносин відбуватиметься з урахуванням

міжнародних стандартів та найкращих практик у сфері соціального партнерства.

1.6. Бачення ролі ФПУ до 2031 року. ФПУ у 2031 році – це сильний, сучасний національний профспілковий центр, що консолідує працівників державного і приватного секторів навколо ідеї соціальної справедливості та має беззаперечний авторитет у трудових колективах. ФПУ є ключовим суб'єктом соціально-трудової моделі післявоєнної України, трансформуючи постійний соціальний діалог з Урядом та роботодавцями у реальні важелі впливу на державну політику. Стратегічний фокус на створенні умов для результативних колективних переговорів на всіх рівнях забезпечує укладення колективних угод (договорів), які максимально захищають інтереси працівників.

2. Стратегічні цілі 2026–2031 рр.

Назва цілі	Ключовий очікуваний результат
Ціль 1. Інституційний розвиток ФПУ для ефективного захисту людини праці	Створення модернізованої, фінансово прозорої та кадрово зміцненої інституції, що володіє потужними інструментами адвокації інтересів працівників та профспілок і забезпечує сталий розвиток профспілкового руху через цифровізацію, сервісність і розширення впливу на сектори економіки, які не охоплені профспілковим рухом.
Ціль 2. Молодь як стратегічний пріоритет розвитку профспілкового руху	Інституційне посилення участі молоді. Інтеграція молоді у процеси прийняття рішень. Підтримка молоді при входженні на ринок праці. Розвиток освіти та лідерства молоді. Формування нової генерації профспілкового лідерства
Ціль 3. Сильне соціальне партнерство	Закріплення ФПУ як ключового та впливового партнера соціального діалогу, без участі якого не ухвалюється жодне державне рішення у сфері праці. Розширення охоплення колективними договорами та повна адаптація колективно-договірної бази до стандартів ЄС.
Ціль 4. Належний соціальний захист працюючих та гідний рівень оплати та охорони праці	Забезпечення гідного рівня заробітної плати, належного і дієвого соціального захисту та безкомпромісних стандартів безпеки праці й охорони здоров'я працівників на роботі в умовах воєнного стану та відбудови.
Ціль 5. Майбутнє праці та ІШ	Системний захист трудових прав працівників та профспілок як у період дії воєнного стану, так і під час повоєнної відбудови, протидія спробам законодавчого звуження трудових прав працівників та профспілок.
Ціль 6. Ветеранська інтеграція через працю	Створення інклюзивного та безбар'єрного трудового середовища для професійної реінтеграції ветеранів і ветеранок шляхом впровадження спеціальних умов праці, розумного пристосування робочих місць, забезпечення системної психосоціальної підтримки та гарантування професійною спільнотою захисту від дискримінації у сфері праці.
Ціль 7. Захист і відновлення права власності на майно ФПУ	Збереження майнового комплексу профспілок як фундаменту незалежності та створення сучасних реабілітаційних центрів для ветеранів і працівників на базі санаторно-курортного комплексу.
Ціль 8. Міжнародна інтеграція як інструмент модернізації на шляху до євроінтеграції	Зміцнення міжнародної суб'єктності та інституційної спроможності ФПУ як впливового учасника європейського та глобального профспілкового руху (МКП, ЄКП, ПЄРР), що забезпечує надійний захист трудових прав в Україні через використання міжнародних механізмів впливу, недопущення звуження трудових та соціальних стандартів у процесі євроінтеграції та ефективне впровадження найкращих світових практик через програми професійного навчання й експертної підтримки членських організацій ФПУ.

3. Програми реалізації Стратегічних цілей 2026 – 2031 рр.

3.1. Програма реалізації Цілі 1.

«Інституційний розвиток ФПУ для ефективного захисту праці»

Ключові дії:

1. Відмова від пасивного очікування заяв на користь реальних кампаній із залучення нових членів (органайзингу) за сучасними методиками, зокрема, збільшення профспілкового членства шляхом проведення органайзингових кампаній та рекрутингу у секторах, де профспілки представлені найменше.
2. Створення профспілкових осередків у транснаціональних компаніях, що працюють в Україні, для захисту працівників у глобальній економіці.
3. Розроблення та реалізація пілотних програм співпраці з роботодавцями для спільного вирішення питань у сфері праці.
4. Формування системи цифрового обліку членів профспілок та впровадження електронного профспілкового квитка.
5. Залучення народних депутатів України до підтримки профспілкових ідей у комітетах Верховної Ради України.
6. Обов'язкова участь представників ФПУ у робочих групах пов'язаних із вступом України в ЄС з метою відповідності європейським трудовим стандартам.
7. Домогтися виділення фінансування на відбудову України (зокрема за програмою Ukraine Facility) лише тим підприємствам, які мають чинний колективний договір.
8. Впровадження гнучких форм діяльності профспілкових організацій, вдосконалення профспілкових структур з урахуванням адміністративно-територіальної реформи.
9. Безперервне навчання профспілкового активу, у тому числі шляхом вдосконалення системи навчання, підвищення кваліфікації профспілкового активу, та підготовка професійного «кадрового резерву» фахівців ФПУ для забезпечення експертної роботи.
10. Висвітлення роботи ФПУ на міжнародних майданчиках європейських та світових профспілок з метою ідентифікації ФПУ як сильного та активного учасника профспілкового руху.
11. Забезпечення прозорості діяльності ФПУ.
12. Оновлення робочих процесів ФПУ за допомогою сучасних онлайн-інструментів.
13. Проведення комплексного ребрендингу ФПУ для підвищення впізнаваності та довіри у суспільстві.
14. Масштабна кампанія з популяризації профспілкового руху через оновлений сайт ФПУ та сучасні канали комунікації.

3.2. Програма реалізації Цілі 2. «Молодь як стратегічний пріоритет розвитку профспілкового руху»

Ключові дії:

1. Залучення молоді-членів профспілок до формування політик, участі в управлінні профспілковими організаціями, органах соціального діалогу на всіх рівнях та у міжнародних профспілкових мережах.
2. Забезпечення системного представництва молоді у виборних органах профспілок, розвиток молодіжних структур та створення ефективної системи формування кадрового резерву молодих профспілкових лідерів.
3. Розширення профспілкової адвокації щодо забезпечення гідної праці для молоді, справедливої оплати праці, безпечних та здорових умов праці, недискримінації та протидії поширенню нестабільних робочих місць без соціальних гарантій.
4. Сприяння створенню справедливих механізмів переходу молоді від освіти до першого робочого місця, співпраця із закладами освіти і роботодавцями.
5. Активне залучення молодих працівників та студентської молоді до профспілкового руху через сучасні інструменти органайзингу, інформаційні кампанії та використання цифрових каналів комунікації.
6. Створення системи підготовки молодих профспілкових лідерів через навчальні програми, тренінги, менторство та розвиток компетенцій у сфері трудового права і соціального діалогу.
7. Використання сучасних інформаційних систем і цифрових інструментів для ефективної комунікації з молоддю, підвищення привабливості профспілок та формування позитивного іміджу профспілкового руху.

3.3. Програма реалізації Цілі 3. «Сильне соціальне партнерство»

Ключові дії:

1. Актуалізація колективних угод через імплементацію оновлених стандартів праці відповідно до вимог ЄС, враховуючи специфіку воєнного часу та потреби післявоєнної модернізації виробництва.
2. Розроблення методичних рекомендацій щодо актуального наповнення колективних договорів нормами та гарантіями для працівників.
3. Досягнення повної охопленості працівників колективно-договірним регулюванням на всіх підприємствах, в установах та організаціях, де діють первинні профспілкові організації ФПУ.
4. Системне підвищення кваліфікації та обізнаності представників членських організацій ФПУ щодо сучасних методик ведення колективних переговорів та вирішення трудових спорів.
5. Адвокація оновленого трудового законодавства з метою недопущення звуження існуючих прав і гарантій працівників та обмеження повноважень профспілок.

6. Сприяння всеукраїнським профспілкам у посиленні переговорних позицій щодо участі трудових колективів у процесах реструктуризації та релокації підприємств, відновлення виробництв, створення нових переробних підприємств з високою доданою вартістю та збереження існуючих робочих місць.

3.4. Програма реалізації Цілі 4.

«Належний соціальний захист працюючих та гідний рівень оплати та охорони праці»

Ключові дії:

1. Відстоювання консолідованої позиції ФПУ у переговорному процесі з Урядом та роботодавцями щодо встановлення мінімальної заробітної плати на рівні не нижче 50% від середньомісячної по країні та фактичного розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб з урахуванням прогнозного індексу споживчих цін.
2. Просування профспілкової позиції щодо встановлення посадового окладу (тарифної ставки) працівника I тарифного розряду ЄТС на рівні мінімальної заробітної плати (з поетапним досягненням цього показника) з метою підвищення рівня оплати праці працівників бюджетної сфери.
3. Системна участь у бюджетному процесі на всіх етапах – від розробки проєкту до прийняття закону – з метою захисту видатків на оплату праці працівників та забезпечення соціальних гарантій.
4. Консолідація зусиль задля збереження купівельної спроможності працівників через механізми справедливого оподаткування трудових доходів та їх індексації, колективно-договірного регулювання оплати праці.
5. Активна участь у розробленні регіональних програм зайнятості з урахуванням потреб громадян, що мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню, зокрема ветерани, жінки, молодь та внутрішньо переміщені особи.
6. Координація членських організацій ФПУ у підготовці пропозицій до територіальних та галузевих стратегій відновлення робочих місць у деокупованих та прифронтових регіонах.
7. Посилення участі ФПУ у процесі переходу від кваліфікаційних характеристик до професійних стандартів, зокрема, через активізацію ролі всеукраїнських профспілок.
8. Розвиток мережі профспілкових технічних інспекторів праці та представників профспілок з питань охорони праці, особливо у галузях з високими професійними ризиками (будівництво, енергетика, промисловість), надання для них реальних законодавчо закріплених інструментів впливу на систему управління охороною праці на підприємствах.
9. Робота технічних інспекцій праці профспілок та представників профспілок з питань охорони праці щодо впровадження на підприємствах стандартів ЄС з безпеки праці та охорони здоров'я працівників на роботі, управління професійними ризиками та забезпечення психосоціальної підтримки працівників у межах програм ментального здоров'я.

10. Забезпечення здійснення ефективного громадського контролю за дотриманням роботодавцями законодавства про працю та охорону праці, зокрема за своєчасністю та повнотою виплати заробітної плати, вжиття заходів щодо погашення зарплатних боргів та вдосконалення механізмів виплати компенсацій працівникам у разі неплатоспроможності підприємства.

11. Активна участь профспілок у перевірці стану умов праці на нових та відновлюваних об'єктах, дотримання норм законодавства щодо обов'язкової участі профспілок у розслідуванні нещасних випадків, професійних захворювань, здійснення заходів, спрямованих на та профілактику ці виробничого травматизму.

12. Внесення до колективних угод та договорів пунктів про підвищені стандарти безпеки й гігієни праці і психосоціальної підтримки.

13. Розроблення та реалізація пілотних програм співпраці з роботодавцями для спільного вирішення питань у сфері охорони праці.

14. Адвокація збереження та розвитку системи загальнообов'язкового державного соціального страхування під управлінням соціальних партнерів, його ефективного, дієвого та сталого функціонування, цільового використання страхових коштів і здійснення страхових виплат та соціальних послуг з урахуванням стандартів і рекомендацій МОП та поступового досягнення більш високих рівнів соціального забезпечення.

15. Системний контроль за своєчасністю та повнотою сплати єдиного соціального внеску роботодавцями та виконання ними інших зобов'язань щодо забезпечення працівників загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням і пенсійним забезпеченням.

16. Активна участь в удосконаленні солідарної пенсійної системи на засадах соціальної справедливості і рівності, зрозумілості, забезпечення належного рівня пенсійних виплат і реалізації громадянами у повному обсязі своїх пенсійних прав.

17. Посилення роботи щодо внесення змін до законодавства для забезпечення повного відшкодування шкоди особам, потерпілим внаслідок нещасного випадку на виробництві чи профзахворювання.

18. Вжиття заходів для забезпечення надійного захисту та повернення пенсійних накопичень, впровадження жорсткого контролю за функціонуванням накопичувальної пенсійної системи.

3.5. Програма реалізації Цілі 5. «Майбутнє праці та ШІ»

Ключові дії:

1. Моніторинг та правовий супровід законодавчих ініціатив, що стосуються трудових прав працівників і профспілок, недопущення прийняття норм, що звужують права працівників та послаблюють роль профспілок.

2. Посилення правозахисної роботи профспілок шляхом надання правової допомоги членам профспілок, системне відстеження порушень трудового законодавства роботодавцями, оперативне реагування через механізми звернень до органів Держпраці та судового захисту.

3. Супровід законодавчих ініціатив щодо реформування трудового законодавства, зокрема проєкту Трудового кодексу України, на всіх етапах законодавчого процесу, формування єдиної профспілкової позиції, підготовка системних пропозицій і поправок, спрямованих на недопущення звуження трудових прав працівників і гарантій діяльності профспілок.

4. Участь в удосконаленні правового регулювання трудових відносин в умовах воєнного стану з метою захисту інтересів працівників, недопущення розширення обмежень трудових прав і профспілкових гарантій, а також підготовка пропозицій щодо повного відновлення трудових прав і соціальних гарантій у період повоєнного відновлення.

5. Лобіювання законодавчого закріплення права на доглядову відпустку, гнучкий графік, неповний або скорочений робочий час та дистанційну / надомну роботу для осіб, які зайняті постійним доглядом за членами сім'ї, зокрема ветеранами та особами з інвалідністю внаслідок війни, які потребують постійного догляду відповідно до медичних показань.

6. Просування на національному рівні необхідності формування єдиної державної політики повернення мігрантів, спрямованої на створення сприятливого соціально-економічного середовища для їхнього закріплення на ринку праці.

7. Впровадження інструментів профспілкового кар'єрного консультування для адаптації компетенцій працівників до актуальних потреб ринку праці та превенції безробіття.

8. Навчання профспілкових лідерів щодо використання штучного інтелекту для автоматизації рутинної роботи.

9. Сприяння захисту працівників від «алгоритмічного управління» шляхом включення відповідних положень до колективних договорів.

10. Розвиток мережі профспілкових правників з метою надання правової допомоги членам профспілок та членським організаціям.

11. Створення інформаційних та освітніх продуктів у сфері праці.

12. Участь у розробці нормативно-правових актів, що регулюють використання штучного інтелекту на робочих місцях, з метою захисту прав та інтересів працівників, чиї трудові функції можуть бути автоматизовані.

13. Забезпечення контролю за психосоціальними ризиками цифровізації, з метою захисту працівників від професійного вигорання через впровадження ІІІ, забезпечення інституційної спроможності членських організацій щодо захисту прав на здорові та безпечні умови праці в новому технологічному середовищі.

14. Забезпечення рівності та недискримінації у сфері праці, зокрема, запобігання та протидія мобінгу (цькуванню), гендерно-зумовленому насильству, усуненню гендерного розриву в оплаті праці, просування ратифікації Конвенції МОП № 190.

3.6. Програма реалізації Цілі 6. «Ветеранська інтеграція через працю»

Ключові дії:

1. Запровадження системи профспілкових уповноважених (координаторів) з питань ветеранської інтеграції на галузевому та локальному (великі підприємства) рівнях для здійснення індивідуального супроводу («кейс-менеджменту») ветеранів у трудових колективах, забезпечення їхньої адаптації та захисту прав при поверненні до виконання трудових обов'язків.

2. Налагодження постійної взаємодії з центральними органами виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізацію державної політики у сфері підтримки та реалізації інтересів ветеранів, центрами зайнятості, ветеранськими підприємствами та організаціями для спільної розробки та реалізації галузевих програм працевлаштування, перекваліфікації та професійної орієнтації ветеранів із врахуванням актуальних потреб ринку праці.

3. Забезпечення обов'язкового включення до колективних договорів та галузевих угод положень щодо:

- застосування заходів розумного пристосування робочих місць для ветеранів з інвалідністю;
- впровадження гнучких режимів робочого часу та дистанційної роботи;
- фінансування розширених програм психосоціальної підтримки, реабілітації та санаторно-курортного оздоровлення;
- дотримання принципу недискримінації та рівної оплати праці.

4. Забезпечення комплексної професійної реінтеграції ветеранів шляхом модернізації профспілкової освітньої інфраструктури та впровадження програм швидкої перекваліфікації під потреби ринку праці.

5. Організація спеціального нагляду силами технічних інспекцій праці ФПУ за безпекою та умовами праці ветеранів. Проведення професійної експертизи щодо відповідності фізичних і психологічних навантажень на робочому місці фактичному стану здоров'я ветерана (особливо на підприємствах із шкідливими та небезпечними умовами праці) для запобігання професійному вигоранню та травматизму.

3.7. Програма реалізації Цілі 7. «Захист і відновлення права власності на майно ФПУ»

Ключові дії:

1. Забезпечення фахового правового захисту майнових прав у судах усіх інстанцій та формування єдиної юридичної позиції ФПУ та її членських організацій для недопущення відчуження майна.

2. Просування змін до законодавства, які б чітко закріпили статус профспілкової власності та унеможливили її незаконне вилучення під будь-якими приводами.

3. Активне залучення МКП, ЄКП, ПЄРР та Міжнародної організації праці для експертної підтримки та захисту інституційної автономії українських профспілок.

4. Створення сучасних центрів реабілітації для ветеранів, оздоровлення працівників та їхніх родин на базі профспілкових санаторіїв та баз відпочинку, а також хабів для професійного навчання.

5. Запровадження прозорих моделей господарювання для відновлення пошкодженого майна та залучення інвестицій (у тому числі міжнародних донорських коштів) на оновлення матеріально-технічної бази.

6. Унормування ефективної співпраці між профспілками та державою на паритетних засадах у межах фактично існуючого публічно-приватного партнерства у сфері відновлення здоров'я військовослужбовців, членів їхніх сімей, підтримки внутрішньо переміщених осіб.

3.8. Програма реалізації Цілі 8.

«Міжнародна інтеграція як інструмент модернізації на шляху до євроінтеграції»

Ключові дії:

1. Забезпечення повної відповідності національного законодавства положенням Європейської соціальної хартії, ключовим конвенціям і рекомендаціям МОП, Директивам та іншим нормативно-правовим актам ЄС.

2. Активне використання членства в ЄКП, МКП та ПЄРР для консолідації міжнародної підтримки України, захисту прав українських працівників-мігрантів за кордоном та участі у глобальних профспілкових ініціативах.

3. Розвиток прямих партнерств між всеукраїнськими профспілками – членськими організаціями ФПУ – та їхніми європейськими колегами з метою обміну досвідом і впровадження кращих практик у конкретних секторах (енергетика, транспорт, освіта тощо).

4. Інституційне представництво України в європейському профспілковому просторі для забезпечення системної участі ФПУ у робочих органах ЄКП, МКП та ПЄРР з формуванням власних ініціатив і політичних пропозицій.

5. Профспілковий супровід переговорного процесу з ЄС. Участь у моніторингу виконання Україною зобов'язань у межах євроінтеграції, зокрема в частині соціальної політики, трудового права та соціального діалогу відповідно до вимог Європейського Союзу.

6. Ініціювання та реалізація спільних проєктів з міжнародними організаціями та фондами з чіткою прив'язкою до стратегічних пріоритетів ФПУ – від підготовки профспілкових лідерів і розвитку організаційної спроможності до цифровізації послуг і посилення аналітичної діяльності.

7. Системне використання міжнародної технічної допомоги й експертних ресурсів для зміцнення інституційного та експертного потенціалу ФПУ.

4. Реалізація та моніторинг виконання Стратегії

Механізм реалізації. Успіх реалізації Стратегії залежить від єдності та злагодженості дій членських організацій ФПУ та їхніх профспілкових організацій на усіх рівнях. Щороку Радою ФПУ на основі пропозицій членських організацій затверджується Операційний план реалізації Стратегії, у якому визначаються конкретні заходи та строки їхньої реалізації на наступний рік з урахуванням соціально-економічних умов та законодавчих змін.

Операційний план реалізації Стратегії доводиться до відома усіх організаційних ланок з метою врахування у їх діяльності. Зокрема, членським організаціям ФПУ рекомендується розглядати Операційний план реалізації Стратегії на засіданнях своїх виборних органів та визначати власні плани долученості до реалізації Стратегії.

Моніторинг. Наприкінці кожного календарного року членські організації ФПУ на засіданнях своїх виборних органів розглядають стан виконання Операційного плану реалізації Стратегії на поточний рік та пропозиції щодо її реалізації наступного року.

Щорічно Голова ФПУ представляє узагальнений звіт про реалізацію Стратегії протягом звітного року, який розглядається Радою ФПУ (орієнтовно у грудні), та оприлюднюється на сайті ФПУ та у соціальних мережах.

Надіслано: керівництву ФПУ, членським організаціям ФПУ, структурним підрозділам апарату ФПУ